SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) **vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.**
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 7. V Ljubljani, v petek 10. januvarija 1896. **Letnik XXIV.**

Kmetske zadruge.

(Govoril poslanec Povše v deželnem zboru kranjskem dne 9. januvarija.)

Utemeljevati imam predlog, za katerega upam — da bode cela zbornica glasovala, vsaj meri predlog na to, da pozivljamo vis. državno vlado, skrbeti za to, da se zakonski načrt za osnovo kmetijskih zadrug, kakoršnega je že prejšnja vlada državnemu zboru predložila, od sedanje vlade zopet ponovi. — Leta in leta zahtevali so razni poslanci v državnem zboru, da se organizuje kmetski stan in ko se je l. 1891 otvoril sedajni državni zbor, je Nj. Veličanstvo v prestolnem govoru posebno naglašalo potrebo zakona, po katerem naj se organizuje kmetijski stan, da postane zmožen prestati hudo gospodarsko krizo, v kateri se nahaja avstrijsko kmetijstvo sploh in kar ces. vlada sama v polni meri pripoznava.

Ne bo mi treba mnogo besedij govoriti v vtemeljevanje, ker pogostoma so se slišale tudi v tej vis. zbornici britke tožbe o propadanju kmetijskega blagostanja.

Toda ta kriza, v kateri se nahaja avstrijsko kmetijstvo, da, kmetijstvo v celi Evropi, ni odvisna le od konkurence amerikanske, indijske in sedaj tudi avstralijske, ampak tudi drugi domači odnošaji poslednjih desetletij so mnogo pripomogli, da smo osobito v Avstriji, v tej blaženi, blagoslovljeni zemlji, prišli v prežalostni položaj kmetijske krize, kar nam spričujejo uradne statistične številke, kar nam spričuje grozno naraslo izseljevanje osobito našega kmetskega ljudstva v inozemstvo tudi iz doslej bogatih dežel n. pr. iz Galicije itd.

Naše postave, katere so se sploh v poslednjih 4 desetletjih po velikem preobratu l. 1848 izvršile osobito v poslednjih 30 letih, sloné večinoma na podlagi rimskega prava, ki pozna le velik interes in se malo briga za male stanove. Vsaj po njem vzrasel je tedanji odnošaj, da so Rimljani poznali le velike posestnike in delavce — kolone.

Ne bom se spuščal v podrobnosti, ampak kratko navajam le, da v vsej Evropi se govori o kmetijski krizi in sedanja vlada je sama priznala, da se mora kaj zdatnega storiti v pomoč propadajočemu kmetijstvu. Sila uči delati in tako so se kmetovalci sami zbirali in posvetovali, ali je še rešitev mogoča. Prva, ki je žrtvovala manchesterskému principu svoj kmetijski stan, bila je Anglija, kar se deloma mora opravičevati, ker je ta država eminentno obrtna. — Toda sama ni slutila takih zlih nasledkov, kakoršni so nastali, in dejansko vidimo tam, da je skoro povsem zginil srednji kmetski stan. Shod angleških kmetovalcev je izrazil, da je angleško kmetijstvo že izkrvavelo, in tako bi žalibog zamogla marsikatera pokrajina izreči sodbo o svojem položaju.

Toliko hujše pa je kmetijska kriza za naše avstrijske odnošaje, ko smo v prvi vrsti poljedelska država, katere ogromna večina prebivalstva se peča s poljedelstvom.

Neznosna bremena mora nositi naše kmetijstvo in vse le mogoče težave mora prenašati. Velikanska je pot od produkcije do konsumcije in posredovanje kupčije le prevelik del trpko prisluženega dela za-se obdrži.

Doslej navedel sem splošen položaj avstrijske kmetijske krize. Bodi mi dovoljeno, da kot član te visoke zbornice skušam podati v kratkih potezah sliko položaja, v kakoršnem se dejansko nahaja naše kranjsko kmetijstvo.

L. 1868 znašali so na kmetijah vknjiženi dolgovi na Kranjskem 46 milijonov gld., l. 1892 že 60 milij. gld. A nič boljše so številke, katere nam kažejo uradno zbrani statistični izkazi o eksekutivno prodanih kmetskih posestvih v omenjeni dobi.

L. 1868 bilo je prodanih na Kranjskem 276 kmetij in pri eksekuciji ravnalo se je za vknjižene dolgove, znašajoče 675.936 gld. Skupila pa se je le dobra polovica, ker 383.901 gld. so upniki izgubili.

L. 1892 prodanih je 537 kmetij in pri izkupilu pozgubili so upniki 241.923 gld.

V dobi od l. 1868 do 1892 prodanih je bilo 10.190 kmetij, pri katerih so upniki zgubili celih 6 milijonov gld.! Ali je potem čuda, da je našim kmetom vedno težavneje bilo dobiti si kredita, ko so upniki toliko zgubljali. Ako so se hoteli vsaj začasno rešiti, ker bridko je zapustiti dom in rodno zemljo — morali so se zateči tudi k neusmiljenemu kapitalistu, ki je neverjetno visoke obresti zahteval od izposojila. Denarni večji zavodi podelujejo tako male svote na izposojilo, da se teh zamore posluževati le oni srečni, ki nima nikakih dolgov vknjiženih in ki sploh ne potrebuje mnogo. A revež je, ki kaj več potrebuje, ker ti veliki denarni zavodi naslanjaje se na merilo katastralnega čistega prinosa tako malo dajo, da komaj četrti del vrednosti izposojujejo.

Zato so posojilnice, ki izposojujejo, osobito tudi oziraje se na osebni kredit, pravi blagoslov, prava rešitev za kmetski stan in je le delovati na to, da se ti blagrovani denarni zavodi razmnožijo v naši domovini v rešitev naših delujočih ubogih stanov.

Obširno imajo tu polja za blagonosno delovanje, da pomorejo našim delujočim stanovom do izposojil po primernih obrestih, ker visocih obrestij zmagovati naše poljedelstvo ni zmožno. In prav to obrestno breme je nemalo pripomoglo, da so se dolgovi vedno množili.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. januvarija.

Koroški deželni odbor je predložil obširno poročilo o postrežbi v novi bolnišnici, prizna velike nedostatke ter naglaša postrežbo usmiljenih sester kot boljšo, vendar pa se izreka proti usmiljenim

LISTEK.

Na cesti.

(Nekaj o shodih volilcev.)

Na Dunaji, 2. jan.

Danes Vam hočem naslikati, kako se mi je minoli teden godilo. Ker sem že več let na Dunaju, na volilnem shodu pa nisem bil še nikjer, dasi tudi imam obestransko volilno pravico, sklenil sem tisti teden pred božičem porabiti v to, da se na lastne oči in prav svoja ušesa poučim o raznih strankah in njihovih težnjah, kajti že od nekdaj rad teorijo na prakso naslanjam, če mi je le količkaj mogoče.

Kakor pri Vas, ima tudi tukaj teden še vedno sedem dnij in vseh sedem večerov obiskoval sem vestno tiste imenitne shode, kjer so žide žive na meh drli, drugod pa zopet Luegerja na kislem zelji pohrustati želeli. Jedenkrat sem se tvegal, ali Boga mi, nikdar več in naj bi imel postati sam župan dunajski. Toda k stvari, začnimo s sporočilom:

V nedeljo zvečer rekel mi je prijatelj: Veš kaj, pri R. je danes zaupni razgovor o bodočih volitvah, ki jih bodemo menda v februvariju imeli, hajdi, greva tudi tjekaj. Nisva še dobro obesila zimskih sukenj na kljuko, kar naji nekdo jako ljubeznivo prosi, naj jih zopet, ne da bi vzbujala kako pozornost, lepo po tihem oblečeva in v božjem miru odideva, kajti, kar se bo ondi dogovorilo, naji za sedaj še čisto nič ne briga. No, si misliva, bodi si. Vsak se lahko zmoti, kaj bi se midva ne, in odšla sva.

V ponedeljek prišel sem mej liberalce. Niti stol se ni še pod manoj ogrel, so me že pod kap posadili, češ, antisemit pri nas nima prav nič opraviti.

Dobro, si mislim, v torek zvečer pojdeš k antisemitom. Prav tista pesem, kakor v ponedeljek zvečer, le iz druzega glasu. „Venkaj ž njim,“ kričalo se je vse križem, liberalec je, ne potrebujemo ga, Judenknecht hinaus!“ Prej nego bi bil kvišku pogledal, sedel sem na pragu, suknja in klobuk, ali pravo za pravo kučma prifrčala sta pa po bliskovo za menoj. Nič ne de, mislil sem si, morda bo jutri večer bolje in oblekel in pokril sem se, pa odšel; spotoma pretipaval sem kosti, ali so še vse cele ali ne.

V sredo zvečer mikalo me je Schönerijance od blizu si ogledati. Oprtan podam se tjekaj. No, ondi sem jo šele skupil: Češki vohun, ven ga vrzite, pobijte ga, falota, in že je pričelo kakih deset pesti po mojem hrbtišči čuden breztakten ples, kakoršnega bi najhujšemu sovražniku ne privoščil. Preden se mi je bilo mogoče braniti, ležal sem pod kapom. Šment, si mislim, če sem res tako Čehom podoben, pojdem pa jutri tjekaj, morda ondi zvem, s kom pojdejo Čehi ob bodočih volitvah, ali z nami ali ne. Razumem jim govorico tudi, posebno ako prihaja iz nežnih ust, ergo auf zum Trojan! To bi Vam bilo vredno videti, kako so mi tukaj venkaj posvetili! „Nemec mej nami, česa išče tu? V vodo ga vrzite, nič ne škodi, če je jeden manj.“

Puhnili so me venkaj, da so mi v telesu kar kosti zahruščale. Dobre pol ure pobiral sem jih skupaj in dva milosrčnika od reševalne družbe sta mi pomagala, tako sem bil prerahljan.

Drugi dan, bilo je v petek, namenil sem se k demokratom, kamor sem zvečer na palico se opiraje res šepal. Vže sem se čutil varnega, kar se mi bližata reditelja večera in me spremita venkaj, češ, človeče ti si zabavljal čez dr. Kronawetterja, ergo ne spadaš med nas. Lass dir nur heim geigen in vže sem bil zunaj! No, hvala Bogu, jutri je sobota in konec vsemu vznemirjajočemu naporu na volilnih shodih. Jutri pojdem pa k ljudem, ki Boga in hudiča tajé, katerim je neumrjočnost duše in večno življenje neumna in brezmiselna bajka, katerim . . . s kratka jutri grem pa k socijalistom. Joj, tu sem jo še le skupil! Mislil sem si, kdo vé, kako modro

sestram, češ, da bi bili letni troški večji za 5000 gl. „Kärntner Ztg.“ pa dokazuje, da je račun napačen in bi bila postrežba usmiljenih sester celó za 2000 gld. ceneja. Pravi vzrok pa je, ker liberalci nočejo usmiljenih sester, češ, da pripravljajo pot „klerikalizmu“. Sicer pa so koroški liberalci postali mirneji, kar znači prevrat k boljšemu.

V češkem deželnem zboru so liberalni Nemci jako nestrpni, ker hočejo imeti prvo besedo, dasi so v znatni manjšini. Delajo se, kakor da bi hoteli izstopiti iz deželnega zbora. Gospodje pa si bodo dvakrat premislili, ker doslej ne morejo dokazati niti najmanjše krivice. Tudi med Mladočehi ni jedinosti, ker mnogi se odločno ustavljajo od posl. Pacaka izdelanemu načrtu narodnostnega zakona.

Češko kmetsko društvo na Moravskem priredi v prihodnjih dneh, kakor se poroča iz Brna, v Olomucu kmetski shod. Na dnevnem redu bodo poročila o pogodbi z Ogersko ter o kartelih sladkornih tovaren. Z ozirom na to, da posebno moravski kmetje veliko trpe vsled ogerske konkurence, posebno kar se tiče sladkorne industrije, je želeti temu shodu obilega vspeha. V poslednjem času Ogerska tako preplavlja celo Avstrijo s svojimi izdelki, da kmetje nikakor ne morejo izpečati onih surovin, ki so glavni vir njihovega obstoja.

Shod krščansko-socijalne stranke se je vršil pretekli teden in se završil v nedeljo popoludne jako sijajno. Obravnavalo in vsprejelo se je več predlogov in resolucij, prevažnih za zboljšanje delavskega položaja ter sploh družabnega reda. Vsprejel se je nadalje splošen program kot podlaga za vso avstrijsko krščansko organizacijo, ki obsega devetnajst velevažnih točk. Mnogi govorniki, zastopniki raznih društev, so v poljudnih besedah pojasnovali težnje delavskih stanov. Mej govorniki se je, kakor vedno, odlikoval posebno dr. Lueger, dalje Gessmann i. dr. Ob istem času se je vršilo tudi več ženskih shodov.

Južnotirolsko vprašanje. Pred otvoritvijo deželnega zbora tirolskega so trdili nekateri listi, da se italijanski poslanci udeležé letošnjega zasedanja. Pri otvoritvi se je pa pokazalo, da se te trditve niso uresničile, ker italijanski poslanci menijo, da vlada noče ozirati se na njihove zahteve in ker vedó, da ostanejo v zbornici v manjšini. Vendar se je pa zadnji čas pokazalo, da vlada med njimi in vlado nekoliko večja prijaznost, kakor poprej. Znano je namreč, da je ustanovila vlada Italijanom na ljubo poseben oddelek ces. namestništva v Tridentu. Ta oddelek hoče pa sedaj vlada, kakor se poroča iz zanesljivih virov, opustiti, oziroma spojiti s cesarskim namestništvom v Inomostu. Akoravno je ta naredba iz gotovih ozirov proti zahtevam avtonomije, se vendar Italijani prav nič ne protivijo vladnemu sklepu, marveč smatrajo celo ta korak za nekako prijazno naklonjenost. Iz tega je razvidno, da razmere niso več tako napete, kakor so bile popreje in upati je, da se spremené tudi deželnozborske razmere, ako ne v sedanjem, pa v prihodnjem zasedanju.

Ogerska poslanska zbornica je včeraj zopet pričela svoje delovanje. Nadaljevala je podrobno posvetovanje o državnem proračunu. Posl. Ugron je predlagal, naj vlada ustavi pogajanje o obnovitvi pogodbe, ker nima Avstrija ustavne, parlamentarične vlade, kakoršno zahteva pogodbeni zakon. Poslanec Appony izjavi, da tudi on želi, da se prekine pogajanje, ker ne more vladi ničesar zaupati. Ministerski predsednik je odločno pobijal izjavi omenjenih poslancev, češ da je avstrijska vlada res ustavna, ker je odgovorna za svoje delovanje državnemu zboru, ter povdarjal, da se je treba pri pogajanju ozirati na obestranske koristi, nikakor se pa ne sme zahtevati od Ogerske žrtev, ki bi bile neopravičene in državi škodljive.

Španija. O bojih na Kubi si poročila vedno nasprotujejo. Danes se poroča, da so vladne čete zapodile vstaše v beg, drugi dan priznajo uradna poročila, da vstaši prodirajo v vasi, zažigajo sladorne nasade. Čudno je vsekako, da se vladne čete malokedaj srečajo z vstaši. Iz Madrida se poroča, da hoče maršal Martinez Campos odložiti vrhovno poveljništvo. Če se to zgodi, moralo bode ministerstvo odstopiti.

Anglija. Vsled znanega telegrama, ki ga je nemški cesar poslal Krügerju, predsedniku v Transvaalu, postali so Angleži jako nervozni. Angleški časniki naznanjajo vojne priprave proti Nemčiji. Ob jednem Anglija zbira močno brodovje ob južni Afriki.

---

da jo vkrenem, če se v cape oblečem in pokloftan klobuk dvomljive barve pokrijem. Tako, nadjal sem se, se bom še najlaglje med nje pomešal. Toda, kakó sem se zmotil. Ko vstopim, vse osupne, kajti vsi so bili praznično oblečeni, le jaz edini capin med njimi! Česa ta cigan tu išče, so me vprašali, ne da bi bili radovedni, kaj bom na to odgovoril ali pa da bi bili vsaj čakali, kaj bom povedal. Jeden je odprl duri, dva sta me prijela vsak ob jedni strani, kakih deset jih je pa od zad pritisnilo in zunaj sem ležal, kakor sem bil dolg in širok, po meni so pa mlatili, kakor po snopu. Kdor je imel čas, udrihal je ne gledé, kam bo padlo. Ko se zopet zavem, vidim, da sem na komisarijatu, kjer mi je „oko postave“ streglo, policijski zdravnik pretipaval mi je pa kosti, jeli sem vse s saboj vzel, če jih ni morda kaj na zbirališči ostalo. Ko me je spodobno in dostojno obvezal, operali so me možje, ki nosijo „pickelhaube“, do izvoščeka, ki je čakal pred komisarijatom in ta me je potegnil domu.

Gospod vrednik! Zahtevajte od mene, kar Vam drago, le tega ne, da bi se jaz še kedaj v to ali ono stranko vtikal, če me ni klicala, da naj pridem. Sedaj Vam pa želim veselo in srečno novo leto, sebi pa, da mi ne krmite koša z dopisi, ki so namenjeni občinstvu! Na zdravje! B.

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

(Dalje.)

h) Oslobojenje kmečkega stanu in nova sužnost. — Rimsko pravo in njegov največji pospeševatelj — protestantski duh — sta prevrgla razvoj kmečkega stanu. Pričele so se po vseh državah krute razmere za kmeta. Plemiči so mu jemali, karkoli so mogli.

Na Francoskem so se pod temi vplivi vsled brezbrižnosti burbonskih vladarjev, ki so gledali samo na veliko zunanjo politiko, razvile grozne razmere. Lovsko pravo je bilo pred revolucijo tako, da kmet često ni smel niti na polje, da ne bi splašil kake jerebice. Polovico, po nekod tretjino žetve so morali dajati kmetje graščakom. Vrh tega so morali plačevati še desetino duhovstvu in delati roboto. Podložniki so bili na razne krute načine privezani svojim gospodarjem: kruh so smeli peči le v graščinski peči, žito mleti le v feudalnega gospodarja mlinu. Zato se je manjšalo število kmečkih ljudij*); tisti, ki so še obdelovali polje, so bili pa malo-ne na beraški palici.

Francoski kmet Vraxall piše l. 1776: „Ob rodovitnih bregovih reke Loire je kmečko ljudstvo v največji revščini, takoj zraven njega je pa največji razkošnost. Plemičev dom vidim obdan z lišpom, zraven pa prebiva v revni koči polunagi kmečki berač“.

Samo v Vendéeji je bilo plemstvo drugače, da namreč ni stanovalo v Parizu in hodilo samo ljudi odirat — domov.

Ljudevit XVI. je hotel pomagati ljudstvu in odstraniti vsa tako zvana feudalna prava in vsa bremena podložnikov pri državnih posestvih; pri duhovskih in plemiških jih je nameraval odkupiti. Plemstvo se je vstavilo njegovi nameri. Vender je l. 1779 ukazal, da mora prenehati vse osobno tlačanstvo na kraljevih posestvih. A to dejanje je bilo že prepozno.

Buknila je revolucija in ž njo se je popolnoma uničil vsak pojem zasebnega imetja. Stanovi so sicer začetkom brž razrušili vse tlačanstvo, a razburjena francoska kri je hotela več. Gradovi, samostani, cerkve so jeli goreti, à za njimi tudi kmečke koče. Revolucijonarji, ki se tolikrat štejejo kot vzgled bojevnikov za slobodo, so stopili kmetu na vrat. Določili so, po kateri ceni sme kmet prodajati svoje žito. In ker je bila cena tako nizka, niso mogli kmetje zmagovati in mesta so morala kupovati žito in moko s tujine. Samo l. 1893 se je iz inozemstva dovozilo v prvih 9. mesecih nad 1 milijon kilogramov kruha in $^1/_2$ mil. kil. moke.

Revolucija je pobrala plemstvu, cerkvi in kralju vse zemljišče in je je prodajala goljufnim špekulantom često šestkrat do desetkrat pod ceno.

Napoleonova vlada je še-le nekoliko uredila razmere. Kmečki stan se je jel dvigati; od l. 1790 do 1830 je prodala država nagrabljenega državnega posestva v ceni $4^1/_2$ milijard frankov. Poljedelstvo je zacvetelo. Ob revoluciji se je naželo po vsem Francoskem komaj 30 milijonov hektol. pšenice na leto, l. 1848 pa že 70 mil. hektol. L. 1776 ni mogel minister Turget kupiti za armado po vsem Francoskem niti 7000 konj; l. 1845 jih je vojno ministerstvo nakupilo za krimsko vojsko samo na južnem Francoskem nad 30.000. L. 1789 je bilo v Foahi 10 mil. hektarov zemlje, l. 1848 že samo polovica.

A kmalu je kmečkemu stanu nehalo lepo vreme. Pričela se je židovska in framasonska kapitalistična gonja in sedaj je zopet francoski kmet na tleh, kot je že znano „Slovenčevim“ bralcem iz „Črnih bukev“. Veliki latifundiji naraščajo, kmetov je vedno manj, in kar jih je, so do grla zadolženi.

Na Nemškem se je tudi že pred takozvano reformacijo pokazal propad kmečkega stanu. Rimsko pravo, ki se je že koncem jednajstega stoletja jelo uvajati, je že pokvarilo graščake. Kronist z l. 1523 se pritožuje nad razkošjem knezov in gospode, češ, da hodi v žametu in svili, z biseri in nojevim perjem okrašena, se gosti, prešestuje in strastno igra za denar.

Dolgovi od visokih iger so često težili plemiče. Albreht Brandenburški je jednega večera zaigral 600 gld. v zlatu, za tedaj ogromno svoto. Sin norimberškega bankirja Ambroža Hochstätera, prvega monopolista (z živim srebrom)*) in njegov zet sta zaigrala jedno noč do 30.000 gld.

Od višjih so se naučili razkošnosti nižji. Znamenite so besede kronistove z dobe krog leta 1500. Pravi namreč:

„V gostilnah in zakotnih krčmah govoré navadni ljudje o vseh stvareh. Tu vsak poseda k pijači, jedi in k igri in hoče vse presojati in vladati. Tu umujejo kmetje, krojači, čevljarji in hlapci, kaj naj se veruje, vsak vé, kaj naj stori papež, škof, cesar. Celemu svetu zabavljajo in delajo, kot bi bila vsa skrb na njih. Pri tem se pa kar nič ne brigajo za svoje rokodelstvo, žena in otroci stradajo doma v revščini. Mladi se učé od starih. Kmalu se navadijo zapravljati, popijati in delati druga zlodejstva.“

Kronist bi dandanes ne pisal drugače. A pomnimo, da so se te razmere končale s kmečkim uporom. Leta 1524 je jelo vreti na Nemškem in tudi pri nas. Ta upor je vzbudila nova kriva vera, ki je Husov komunizem vsprejela mej svoje nauke. Hus in za njim njegov učenec, kakor se tako rad imenuje vitenberški menih — odpadnik Martin Luter, sta oba hujskala ljudstvo proti cerkvenim posestvom. A ljudje tudi graščin, samostanskih zbirk, knjižnic itd. niso pustili. Grozovite so bile posledice kmečkim uporom; največ so jih pa trpeli nesrečni zapeljani kmetje sami, ki so si s fizično silo hoteli izvojevati pravice, katere so jim uropali moralni vzroki.

Hujskači so kmalu izpremenili svoje misli. Luter je proti upornikom, ki jih je sam podkuril, pisal, naj se pobijejo kot mladi psi, češ, za kmeta je dobra slama in ker se bunijo, naj se postrelé brez usmiljenja. (Dalje sledi.)

*) Tudi dandanes je glavni vzrok pomanjkanju kmečkih delavcev naraščajoča revščina kmečkega stanu.

*) Pokupil je namreč vse živo srebro po 8 gld. cent — za 200.000 gld., potem mu je pa nastavil prodajno ceno 14 gld. Sin in zet sta ga pripravila ob vse. Nazadnje je umrl v mestni ječi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. januvarija.

(Poslanec Hribar o duhovnikih.) „Slov. Gospodar“, sporočujoč o seji deželnega zbora kranjskega, ko se je razpravljalo o potrditvi volitev, pravi gledé Hribarjevega govora: „Ivan Hribar je tako udrihal po duhovnikih, da je tudi štajerske v srce zabolelo.“

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je doposlal dolgoletni njen ustanovnik in podpornik č. g. vseučiliščni profesor in akademik dr. Gregorij Krek iz Gradca pokroviteljnino 100 gld. — V svoji domoljubni izjavi nam pravi, da se mu zdi sedaj najugodneji čas za to: ker družbi se je nabralo prav sedaj visokih dolgov. — Družba sv. Cirila in Metoda ponosno zabeležuje uzornega učenjaka, vseučiliščnega dekana Kreka svojim pokroviteljem.

(Premije „Glasbene Matice“ za l. 1895.) Odbor „Glasbene Matice“ naznanja, da se je končalo razpošiljanje muzikalij, izdanih kot darila društvenikom za l. 1895 (zvezek zborov: Aljaža „Občutki“, Foersterja „Kitica“, Pirnata „Pomlad in jesen“ ter „Žalost“ in zvezek klavirskih kompozicij Hoffmeisterja). Ker ni izključeno, da se je vrinila pri razpošiljanji kaka pomota ali nepravilnost, prosi odbor

tem potom vse one p. n. društvenike, ki niso še vsprejeli rečenih muzikalij, naj blagovolijo to nemudoma naznaniti odboru „Glasbene Matice“ v Ljubljani, da se jim naknadno vstreže. Gosp. odvetnik dr. Matija Hudnik je podaril „Glasb. Matici“ za novo leto znesek sto goldinarjev.

(Zopetne občinske volitve) v Škofji Loki bodo 21., 22 in 23. januvarija. Volitev poednega zastopnika za vsako podobčino bo 20. t. m.

(Z Dobráve pri Kropi.) Krasno podoknico je sv. treh kraljev večer napravil izborni pevski zbor iz Šmartna pri Kranji našemu občeljubljenemu župniku g. Valentinu Aljančiču. Naš gosp. župnik je namreč preje več let služboval ondi ter si za tamošnje v vsakem oziru res vzgledno cerkveno petje pridobil mnogih zaslug, položivši temelj temu petju. V znak hvaležnosti so prišli ti vrli pevci k nam na predvečer župnikovega godu ter zapeli jako točno več prelepih komadov. Mi domači župljani pa smo mej bengalično razsvitljavo, s pokanjem topičev sosedom na okrog naznanjali, kako visoko spoštujemo blagega in vzorno delujočega g. župnika. Dal mu mili Bog trdnega zdravja na mnogaja leta! —k.

(Javno vprašanje.) Iz Škofje Loke, 7. januvarija: Na deški petrazrednici v Škofji Loki so že od lanske Velike noči nepretrgoma počitnice; zakrivil jih je potres, bolezen, dozidavanje šolskega poslopja in zdaj zopet bolezen. Ker se splošno govori, da zdaj že dalje časa v celem škofjeloškem okraju ni nobenega novega slučaja nalezljive bolezni več, vsaj takega ne, ki bi zaviral obiskovanje deške šole, ker je posebno tistim domačim in tujim starišem, ki hočejo te tako redno počivajoče sinčke v nadaljne šole poslati, veliko na tem, da bi ne zamudili otroci celega leta, ker se pa še vender zdaj še nič ne ve, kedaj bo konec počitnicam, zato tu javno vprašamo, če se bo še kaj pričel pouk na deški šoli v Škofji Loki — in kdaj?

(S Prema na Notranjskem) 31. dec. [Konec] Najbolj se je pa znesel ta ljubeznjivi dopisnik nad našim župnikom, g. Nikolajem Križajem. Ves žolč, vso jezo je izlil v ta dopis „Rodoljubov“. Cel list „Slovenčev“ bi morali popisati, da bi hoteli vsem tem neumnostim odgovarjati, zatorej mu zastran g. župnika Križaja le sledeče opazimo. Žaljivo smešenje in grdenje znanega dopisnika časti gosp. župnikovi ni prav nič škodilo. Ljudje dobro poznajo svojega dušnega pastirja, pa dobro poznajo tudi dopisnika, in znan jim je tudi vzrok, zakaj on župnika črti in sovraži. V prejšnji župniji, kjer je pastiroval premski župnik gospod Križaj, je neumorno delal v dušni in telesni prid faranov; odveč bi bilo, tukaj ponavljati, kaj je vse tam v kratkem času dovršil. Hvaležno udani so mu bili župljani, ako izvzameš malo peščico somišljenikov „Rodoljubovega“ dopisnika. Na Prem je prišel gospod Križaj postavnim potom in tudi tukaj deluje že več let neumorno v blagor premskih župljanov. Da dopisniku pridige župnikove niso po volji, to mu radi verjamemo, saj njega ne bi menda sam sveti Peter spreobrnil. Dopisnik „Rodoljubov“ je pa tudi jako bistrih oči; on vidi v zaprte predale župnikove blagajne, on vè, koliko si je že gospod Križaj denarja prihranil Tega pa ne ve, da je župnik jako usmiljenega srca, da siromaku rad pomaga. V potrebi je večje svote za male obresti, za krajši čas tudi brezobrestno posojeval; od manjših svot ni zahteval obresti. Tudi je ljudem s tem pomagal iz oderuških rok, da jim je preskrbel posojila pri trnovski Raiffeisenovi posojilnici; nekaterim se je celó za poroka ponudil. Znabiti je pa to vzrok, da dopisnik sedaj tako srdito napada župnika, ker mu ni mogel in ni hotel posoditi 18. junija 1894 690 gld., katere je dopisnik tako krvavo in nemudoma potreboval. Čemu je ta denar potreboval, to je dopisniku najbolj znano. Ne potrebuje skromni gospod župnik Križaj naše hvale, le njemu v obrambo dostavljamo še, da je bila veliki cerkvi vsa streha preložena in cerkev vsa popravljena z veliko svoto denarja, katerega je župnik založil, in sicer za dolgo časa brezobrestno. Ravno tako je bila šola dozidana in za drugi razred razširjena po trudu in veliki skrbi župnikovi, in ker je bila blagajna prazna, je župnik zopet s svojim denarjem gradivo in delavce plačeval. Zakaj ni tistikrat liberalni in za napredek občanov vneti dopisnik občanom na pomoč prišel? In zakaj se sedaj v župnika zadira? Je li to pošteno? Da je pa dopis še bolj pikanten in zanimiv, zato omenja konečno še zadnje deželnozborske volitve ter zasmehuje župnika, da je ostal s par glasi v manjšini, „ter je padel, kakor je dolg in širok in se pobil — na svoji častilakomnosti“. V teh besedah se kaže vsa zlobnost in vse sovraštvo dopisnikovo do gospoda župnika. Ni čuda, da je ostal župnik v manjšini, ako se pomisli, kako je letal in ljudi begal, in kaka sredstva je uporabljal dopisnik v družbi graščinskega hlapca, da je priboril zmago svojemu sedanjemu prijatelju in „bratcu“. Nespametno pa je zares, da tisti revež, kateri je že tolikrat padel, da so ga ljudje komaj pobirali, ter si je tudi s temi padci pridobil grozno, v začetku dopisa imenovano bolezen, nespametno pravim je, da tak človek očita župniku, da je pri volitvah padel, da mu očita častilakomnost, da mu očita, da si je s kozarcem vina po volitvah grlo izplaknil. Tako breztakten človek se mora pomilovati! Tudi smerski volilec, Boštijančič, mu ne bo jako zameril, da ga smeši ta siromak zato, ker je kot značajen in veren mož volil v Postojini katoliško-narodnega kandidata. Zvršujoč svoj neslani dopis je udaril še po vrlem kapelanu Rudoltu, češ, da se vse čudi, da je propadel v Trnovem poštenjak-domačin, ter bil izvoljen fanatičen kapelan. S prerokovanjem, da pričakuje zopet boljših časov, se je poslovil od občinstva. Vsakdo pa, kdor ima le iskrico poštenja in razsodnosti, si je, prebravši te čenčarije, misliti moral: možje, katere je ta človek pred svetom ogrditi in umazati skušal, ne morejo biti slabi možje.

Resnicoljub.

* * *

(Celjski mestni očetje) so zopet pokazali, kako zelo jim je priljubljena nova dvojezična gimnazija. Gosp. gimnazijski vodja Glowacki je namreč zasebno povpraševal pri mestnih odbornikih, bi se li za bodoče šolsko leto ne mogli v kaki mestni hiši dobiti prostori za 2 gim. razreda. Ti gospodje so mu našteli več primernih prostorov, katere bi občina lahko oddala. Ko je bil pa g. vodja mestni odbor uradno prosil za dotične prostore, je slavnoisti v seji dne 3. t. m. kratko malo odgovoril, da celjska mestna občina za slovensko gimnazijo nima nikacega prostora.

(Izpred sodišča.) Meseca avgusta lani se je v Laškem Trgu vršil socijalističen shod. Omejen je bil na povabljene goste. Meseca decembra je okrajno sodišče v Laškem Trgu obsodilo sklicatelja na 20 gld. globe, ker so se shoda udeležili tudi taki ljudje, kateri niso imeli vabila, namreč krčmar, krčmarica in natakarica.

* * *

(Iz Brna), 5. pros. Komaj se je začelo govoriti o češkem vseučilišču na Moravskem, začeli so se poganjati Nemci za nemško univerzo. Nujni predlog je že tu. Čehov je vendar $5^1/_2$ milijona in imajo samo jedno vseučilišče, Nemcev se šteje $8^1/_2$ milijona in jih imajo 5. Še bolj očitno se podpira nemški živelj na Moravskem. $1^3/_4$ milij. Čehov ima 7 gimnazij, $^1/_4$ milijona Nemcev pa jih ima 13. Kje je pravica? V prošnji, ki so jo podali tudi dijaki, se naglaša, da je bila na Moravskem že preje univerza v Olomucu, in štela je celo 790 vseučiliščnikov, v zadnjem času pa še 312. Če se vseučilišče napravi, bode gotovo vsaj utrakvistično, Čehov vendar ne morejo prezirati. — Okrožno sodišče nameravajo ustanoviti v Šumberku, zopet iz ljubezni do Nemcev. Ako je tako sodišče potrebno, napravi naj se v Zabregu, ki leži v sredi okraja in ima lepo železnično zvezo.

Društva.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) je poslal gospod Dragotin Hribar iz Celja, 30 gold., katere so darovali gg. Dragotin Hribar, tiskar in urednik „Domovine“, 3 gold.; Lovro Baš, c. kr. notar, 2 gld.; Jurij Detiček, c. kr. notar, 2 gld.; dr. Ivan Dečko, odvetnik, dež. posl., 2 gld.; dr. Jos. Vrečko, odvetnik, 2 gld.; Ivan Lončar, tajnik posojil., 2 gld.; dr. Praunseis, prakt. zdravnik, 2 gld.; Vanič, trgovec, 1 gld.; dr. Jurij Hrašovec, odvetnik, 2 gld.; dr. Jos. Sernec, dež. poslanec, odvetnik itd., 5 gld.; P. Majdič, posestnik paromlina, 5 gld.; dr. Alojzij Brenčič, odvetnik itd., 2 gld.; — vsi iz Celja. — Dalje sta darovala: Gospa Antonija Erhovnic, posestnica v Ribnici, 5 gld. in gosp. dr. Mat. Velca, c. kr. nadkomisar pri poštni hranilnici na Dunaju, 3 gld. Iskrena bodi hvala gospej darovalki, vsem gg. darovalcem, posebno pa gosp. nabiralcu Drag. Hribarju. Daljnja darila sprejema vč. gosp. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan, ravnatelj v Augustineju, na Dunaju I., Augustinerstrasse 7.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) darovali so v ime odkupa od običajnih novoletnih in drugih voščil odbornicam šentjakobsko-trnovske ženske podružnice naslednji gospodje, gospe in gospodičine: Štiri krone: Črne Elizabeta, posestnica; po tri krone: Pavlin Frančišek, c. kr. inženir; dr. Volčič Edvard, c. kr. agr. komisar; po dve kroni: Bayr Alojzij, c. kr. računski svetnik v p.; Bayr Marija, rač svet. soproga; Dobrin Ana, krčmarica; Lavrič Marija, posestnica; dr. Munda Fran, odvetnik, Peterca Frančišek, posestnik; Pollak Karol, trgovec; Vidmar Josipina trgovčeva soproga; po jedno krono: Čuden Fran, urar in posestnik; Krapeš Marija, kavarnarica; Kunst Alojzija, črevlj. mojstra soproga; Nedeljko Ivan, odv. solicitator; Počkar Marija, poštnega uslužbenca soproga, Rozman Marija, Šešark Antonija, trafikantinja. — IV. zbirka 33 kron. S I., II. in III. zbirko 223 kron 20 vin. skupaj 256 kron 20 vin.

Telegrami.

Poreč, 9. januvarija. V današnji seji so se volili razni odseki. Slovanska manjšina je oddala prazne glasovnice. Predlog glede jezikovnega vprašanja se je izročil brez debate političnо-gospodarskemu odseku.

Gorica, 9. januvarija. (Deželni zbor.) Mej branjem peterih slovenskih interpelacij, ki je trajalo nad jedno uro, so razven dveh vsi italijanski poslanci odšli iz dvorane ter se še le vrnili, ko so bile interpelacije prečitane.

Praga, 9. januvarija. (Deželni zbor.) Posl. Engel je predlagal v današnji seji, naj se izvoli budgetna komisija iz 22 članov, mej katerimi naj bi bilo po sedem zastopnikov veleposestva in kmetskih občin ter 8 članov iz skupine mest. Po daljši, jako burni debati, katere so se vdeležili posl. Russ in grof Buquoy ter grof Thun, se je izvolil odsek 24 članov, v katerem ima vsaka stranka 8 zastopnikov.

Brno, 9. januvarija. V deželnem zboru so predlagali poslanci Začek in tovariši, naj se uvede v brnskem učilišču popolna jezikovna jednakopravnost in naj se ustanovi češko vseučilišče na Moravskem.

Šopronj, 9. januvarija. Radi velikih sneženih zametov je ustavljen promet na južni železnici.

Sredec, 9. januvarija. „Agence Balcanique“ poroča: Vlada je imenovala diplomatičnega agenta na Dunaju, Stankova, prvim delegatom v komisiji za pogajanje gledé trgovinske pogodbe z Avstro-Ogersko.

Berolin, 9. januvarija. Državni zbor je pričel danes posvetovanje o borznem zakonu.

Madrid, 9. januvarija. Danes se je vršil pod predsedstvom kraljice ministerski svet, ki se je posebno pečal s kubansko zadevo. Vlada, ki bi zelo nerada dovolila, da odstopi maršal Martinez Campos, je sklenila, pomnožiti pomorsko moč na Kubi. Prihodnji ministerski svet bode v soboto.

Pariz, 9. januvarija. Po zadnjih poročilih iz Lizbone namerava portugalska vlada v transvaalski zadevi postopati popolno nepristransko ter ne bode niti Nemcem, niti Angležem dovolila dotikati se z brodovjem portugalskega obrežja ali prekoračiti portugalsko ozemlje.

Rim, 9. januvarija. „Agencia Stefani“ se poroča iz Masave: Po izjavi dveh poizvedovalcev, ki sta došla iz Edigrata, je sklenil kralj Menelik mir z Tacleai-Manotom in dospe v soboto v Scelicot. To poročilo se potrjuje tudi v pismu, katero je poslal poveljnik Makalle generalu Baratieriju. Tudi mej Šoanci vlada mnenje, da je sklenjen mir.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurznem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre

Teheran, 10. januvarija. Kakor se poroča iz Aserbeidjana, je bil hud potres po noči ob 2. uri 15 minut in zjutraj ob četrt na 6. — Porušeni ste vasi Gaudjabad in Chri; ljudij je ponesrečenih 1100, tudi veliko živine je poginilo.

Tujci.

8. januvarija.

Pri *Slonu*: Gellis, Rosati z Dunaja. — Heltar iz Vel Kaniže. — Burger iz Kočevja. — Košmelj iz Železnikov. — Debeljak iz Preddvora. — Hanusch z Notranjskega.

Pri *Maliču*: Schwegel, Weinberger, Krammer, Strocheim, Ebner, Perelles z Dunaja. — Winterhalter iz Maribora. — Behofschitz in Radovljice. — Jelovšek z Vrhnike. — Kukič z Reke. — Pfeifer s Krškega. - Gruntar iz Ribnice.

Pri *Lloydu*: Saje iz Štange. — Zelnik iz Čemšenika.

Pri *bavarskem dvoru*: Kendler, Gertner iz Solnograda.

Pri *avstrijskem caru*: Sternen iz Boča. — Petrovec iz Čemšenika. — Zupančič iz Kolovrata. — Gostiša iz Idrije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
9	9. zvečer	739·0	—3·0	pr. m. vzh.	jasno	0·0
10	7. zjutraj	742·5	—4·8	m. vzh.	oblačno	
	2. popol.	743·5	—4·8	m. vzhjzh.	skoro oblč.	

Srednja včerajšna temperatura —2·3°, in za 0·4 nad normalom.

21 1—1

Janez Bobek, okrožni zdravnik v p., javlja v svojem, svoje soproge in otrók imenu sorodnikom, znancem in prijateljem, da je iskreno ljubljeni, nepozabljivi sin, oziroma brat, gospod

Janez Bobek

drd. medicinae

včeraj, dné 9. t. m. ponoči ob ½12 uri po dolgotrajni in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 32. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb prerano umrlega bode v soboto, dné 11. t. m., ob 4. uri popoludne.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Ribnici, 10. januvarija 1896.

Poslano.

20 1—1

Podpisano predsedništvo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev", katera združuje v sebi vse slovensko učiteljstvo in katera mora braniti njega čast in ugled, je primorano, da izreče v imenu učiteljstva, katero mu je poverilo to častno nalogo, obžalovanje listu („Ljubljanskemu Zvonu"), kateri je v 9. številki lanskega svojega letnika priobčil ostro in brezobzirno pisane stavke iz peresa nekega Fr. G. Kosca, ki imajo namen, da naravnost žalijo čast vsemu slovenskemu učiteljstvu.

„Zaveza slovenskih učiteljskih društev" bi ne bila storila tega koraka, ko bi ne bila k temu primorana. Mislila je, da bode do konca l. 1895 „Zvonovo" uredništvo na kakoršenkoli način opravičilo ali popravilo oni žaljivi spis. Ker pa tega ni storilo in ker je „Zavezo" posredno opomnil k nje dolžnosti „Učit. Tovariš", opozarja tem potom slovensko učiteljstvo, da naj svojih močij ne posojuje in žrtvuje onim (bodisi listom, bodisi osebam), kateri mu brez vzroka in povoda skrunijo ime in čast, za kar se je moralo do novejših časov trdo boriti.

Dnevi našega hlapčevanja so minuli!

Ta izjava se je doposlala vsem slovenskim listom.

Predsedništvo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev"

v Št. Juriji pri Kranji, 7. jan. 1896.

Tajnik: **Ivan Šega** s. r., Predsednik: **Luka Jeleno** s. r.,

Poslano.

19 1—1

Gospodu dr. Tavčarju, odvetniku v Ljubljani.

V 3. letošnji številki „Slov. Naroda" berem med drugim, da ste v 2. seji deželnega zbora govorili tudi nastopno: „Duhovniki so grozili, da ne bodo prišli z obhajilom v smrtni uri. (Klun in Kalan: Kateri duhovniki?) Nečak kanonika Kluna, kaplan Kromer v Poljanah, je bil tisti".

Prav neljubo mi je, toda moja duhovniška čast strogo tirja, da Vas ne zasebno, kakor bi želel, ampak javno pozivljem, da svojo trditev dokažete ali pa kot mož javno prekličete. Če pa tega ne storite, vedel bo svet, kakšen mož ste Vi, ki pod varstvom poslaniške imunitete delate tako krivico svojemu bližnjemu.

V Poljanah, dné 9. januvarija 1896.

Janez Kromar,
poljanski kapelan.

Zahvala.

22 1—1

Vsled nekega še-le pred dvema letoma pri zavarovalnici na življenje „**The Gresham**" v Londonu sklenjenega zavarovanja za slučaj smrti izplačalo mi je glavno zastopstvo označene zavarovalnice v Ljubljani po gosp. Gvidonu Zeschko-tu proti izkazu dotičnih listin polno zavarovano glavnico.

Za tako koulantno postopanje izražujoč javno zahvalo priporočam zavarovalnico „The Gresham" vsakomur, kedor želi oskrbeti svojo družino za vsak slučaj v bodočnosti.

V Cirknici, dné 6. januvarija 1896.

Franc Zagorjan, c. kr. poštar.

solidno blago

Janeza Dogan-a

mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti štev. 15

(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., **madrace na peresih** 10 gld., **dratene madrace** 8 gld. 50 kr., **pulte za mašne knjige** itd.

Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastonj in franko. 91 (12—12)

Największa izbera — Lepa oprava

Najnižje cene

VABILO

na

prvi redni občni zbor

okrajne hranilnice in posojilnice v Idriji,

kateri se bode vršil

dné 12. januvarija 1896 ob ½12. uri dopoldne

v čitalniških prostorih pri črnem orlu v Idriji.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnateljev.
2. Poročilo blagajnikov.
3. Poročilo nadzorstvenega odbora.
4. Potrjenje letnega računa.
5. Izvolitev a) ravnatelja in namestnika, b) tajnika in namestnika, c) blagajnika in namestnika, d) odbornika, e) 3 članov v nadzorstveni odbor.
6. Privoljenje remuneracije načelništvu.
7. Predlogi društvenikov.

K polnoštevilni udeležbi vabi častite deležnike najuljudneje

11 2—2 **ravnateljski odbor.**

Idrija, dné 4. januvarija 1895.

I+M+I „Sičara" M+I+M 720 25

Doktorja Otona pl. Trnkóczy-ja

Malaga

s china in železom.

(Malage 225 gr., Cort Chin. 7 gr., Tinct. Malat. ferri 25 gr.)

Skušeno že 20 let pri **krvi revnih, slabotnih, bledih, medlih odraščenih** in **otrokih** kot lahko prebavljiv china-železo preparat.

Dobiva se 733 5

v lekarni Trnkóczy-jevi

poleg mestne hiše v Ljubljani.

1 stekleničica 75 kr.

Koverte s firmo priporoča Katoliška Tiskarna po nizkej ceni.

16 3—2

Razglas.

Podpisani stavbeni odsek razpisuje

minuendo-dražbo

o popravilu župne cerkve v Zagorju poleg Save, katera se bode vršila

dné 23. januvarija 1896 ob 9. zjutraj

v zagorskemu župnišču.

Dotična popravila so računjena na 15.500 gld. av. v.; proračun in načrti so v župnišču na razpolago in pregled.

Kdor se hoče udeležiti te minuendo-dražbe, mora oddati 10% kot vadijum, in tisti, ki bo vse to popravilno delo prevzel, pa vložiti 20% kot kavcijo isti dan do dné zgradbe in kolavdacije.

Zagorje poleg Save, dné 8. januvarija 1896.

Za stavbeni odsek:

Jakob Gross, načelnik.

Dunajska borza.

Dné 10. januvarija.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „	65 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „	20 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 „	05 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „	90 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98 „	90 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1003 „	— „
Kreditne delnice, 160 gld.	358 „	75 „
London vista	121 „	45 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „	32½ „
20 mark	11 „	86 „
20 frankov (napoleondor)	9 „	61½ „
Italijanski bankovci	44 „	15 „
C. kr. cekini	5 „	69 „

Dné 9. januvarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld.	— kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 „	— „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 „	50 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „	— „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 „	— „
Dunavske vravnavne srečke 5%	128 „	75 „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	105 „	— „
Posojilo goriškega mesta	112 „	— „
4% kranjsko deželno posojilo	— „	— „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „	— „
Prijoritetne obveznice državne železnice	218 „	50 „
„ „ južne železnice 3%	168 „	15 „
„ „ južne železnice 5%	131 „	— „
„ „ dolenjskih železnic 4%	99 „	50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	133 „	— „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „	25 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	50 „
Salmove srečke, 40 gld.	68 „	— „
St. Genóis srečke, 40 gld.	69 „	— „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 „	— „
Ljubljanske srečke	22 „	— „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	164 „	50 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3360 „	— „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	467 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 „	75 „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	62 „	— „
Montanska družba avstr. plan.	81 „	— „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	158 „	— „
Papirnih rubljev 100	129 „	— „

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanje** za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najtanjšega dobitka. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR"

Wolizeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni sveti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne" v Ljubljani.